

UNMIK Administrative HQ, Building D, 10000 Pristina, Kosovo

VENDIM

Data e vendimit: 6 qershor 2009

Lënda Nr. 58/08 (Case No. 58/08)

Milisav Zivaljevic

kundër

UNMIK-ut

Paneli këshillimor për të drejtat e njeriut u mbloq me 6 qershor 2009
me këtë përbërje:

Z. Marek NOWICKI, kryesues
Znj. Snezhana Botusharova

Z. John RYAN, Zyrtar ekzekutiv

Pas shqyrtimit të ankesës së lartcekur, të parashtruar sipas nenit 1.2 të Rregullores
së UNMIK-ut 2006/12 të datës 23 mars 2006 mbi themelimin e Panelit këshillimor për
të drejtat e njeriut,

Pas shqyrtimit të bërë, vendosë si vijon:

I. FAKTET

1. Sipas ankuesit, ai ka qenë pronar i banesë në Pejë. Ai ka jetuar aty me familjen e tij për 10 vite, deri para shpërthimit të armiqësive në Kosovë. Ai dhe familja e tij pastaj kanë shkuar në Serbinë qendrore. Banesa e tij u la e myllur krejtësisht e kompletuar. Ankuesi ishte informuar nga fqinjët e tij në vitin 2000 se prona e tij ishte shkatërruar dhe plaçkitur gjatë pjesës së dytë të vitit 1999.
2. Në 13 dhjetor të vitit 2004, ankuesi e kishte parashtruar një kërkesë tek Gjyqi komunal i Pejës kundër Komunës së Pejës dhe Institucioneve të përkohshme të

vetëqeverisjes (IPVQ) me të cilën kishte kërkuar kompensimin e dëmit të shkaktuar ndaj pronës së tij.

3. Ankuesi iu dërgon kopjen e letrës së dërguar me 26 gusht 2004 nga drejtori i Departamentit të drejtësisë së UNMIK-ut të gjithë kryetarëve të gjyqeve komunale dhe të qarkut dhe kryetarit të Gjyqit Suprem të Kosovës lidhur me kërkeshat për kompensim për pronën e shkatërruar të ndodhura pas vendosjes në Kosovë të forcave të NATO-së në vitin 1999. Drejtori i Departamentit të drejtësisë në këtë letër kishte përmendur se ishin ngritur mbi 14,000 kërkesa të tillë. Ai iu referua “problemeve duke thënë se një ngritje e tillë e madhe e ankesave do të hutoj gjyqet”, dhe kishte kërkuar që “rastet e tillë mos të caktohen për shqyrtim deri në kohën e sjelljes së një vendimi të përbashkët se si të ndikohet më së miri në procedimin e këtyre rasteve”.

4. Sipas ankuesit, deri më sot ai nuk ishte kontaktuar nga Gjyqi komunal dhe se nuk ishte mbajtur asnjë sesion për rastin e tij.

II. ANKESAT

5. Ankuesi pohon se është shkelur e drejta e tij për një gjykim të drejtë (neni 6. 1 dhe nen 13 i Konventës evropiane mbi të drejtat e njeriut (ECHR)) dhe për qasje ndaj mjeteve ligjore efikase (neni 13 i ECHR-së). Ai më tej ankohet se me refuzimin e Gjyqit komunal në Pejë për të vendosur për kërkeshën e tij është shkelur e drejta e tij në pronë (neni 1 i Protokollit nr. 1 i ECHR-së). Ai gjithashtu pohon se ka pasur shkelje të të drejtave të tija në jetë familjare dhe jetesës në shtëpi meqë atij i ishte ndaluar të kthehej në shtëpinë e tij (neni 8 i ECHR-së).

III. SEANCAT PARA PANELIT

6. Ankesa është parashtruar me 15 dhjetor 2008 dhe është regjistruar të njëjtën ditë. Ankuesi është prezentuar në debatet e panelit nga Jasmina Zupanjac, zyrtare e lartë ligjore nga Këshilli Danez për Refugjatë.

7. Paneli ia kishte komunikuar rastin PSSP-së me 28 prill 2009 dhe kishte kërkuar nga ai të komentoj lidhur me këtë në emër të UNMIK-ut për pranueshmërinë dhe bazueshmërinë e rastit. PSSP kishte ofruar komentet me letrën e datës 18 maj 2009.

IV. LIGJI

8. Para shqyrtimit të rastit lidhur me bazueshmërinë e tij, Paneli duhet të vendos nëse duhet të pranojë rastin, duke marrë parasysh kushtet e pranimit, të cekura në nenet 1, 2 dhe 3 të Rregullores së UNMIK-ut 2006/12.

9. Në komentet e tija PSSP-ë thekson se “rasti paraqitet të jetë *prima facie* i papranueshëm bazuar në mos shterjen e mjeteve tjera ligjore. Ai thotë se që nga nënëtori i vitit 2005 drejtori i Departamentit të drejtësisë ka ftuar gjyqet në Kosovë që të fillojnë me procedimin e kërkeshave për dëmet e shkaktuara nga personat e identifikuar fizik dhe për dëmet e shkaktuara pas muajit tetor të vitit 2000, meqë ai kishte konsideruar se në këto raste nuk ekzistojnë më pengesa për procesim

efikas. Me 28 shtator 2008, pas konsultimeve me Këshillin gjyqësor të Kosovës, i cili u pajtua të sigurojë mbështetje logistike për procesimin e kërkesave të mbetur, Departamenti i dretësisë mendon se rastet e mbitura duhet të procesohen dhe gjyqet të informohen në përputhje me rr Ethanat. PSSP thotë se rastet e cekura më lartë tani do të procesohen dhe gjyqet tek të cilat gjenden lëndët duhet të jenë në gjendje të lëshojnë vendime në kohë të duhur.

10. Neni 3.1 i Rregullores së UNMIK-ut 2006/12 parashevë se Paneli këshillimor mund të merret vetëm me çështjet për të cilat ai mendon janë shterur të gjitha rrugët tjera ligjore për shkeljen e pohuar.

11. Paneli thekson se arsyetimi për kërkesën e shterjes është për t'i dhënë autoritetet e përkatëse, në veçanti gjyqeve, mundësinë që të gjykojnë shkeljen e pohuar. Megjithatë, nga ankuesit kërkohet vetëm të shterin mjetet ligjore që janë efikase dhe të disponueshme në teori dhe në praktikë (shih mes tjerash Gjyqin evropian për të drejtat e njeriut (ECtHR), Vernillo v. Francë, 20 shkurt 1991, publikimet e gjyqit, seritë A, nr. 198, faqe 12 dhe 27; ECtHR, 27 korrik 1999, Selmouni v. Francë (GC), nr. 25803/99 dhe 76, ECHR, 1999-V).

12. Paneli konsideron se mospranimi bazuar në mos shterjen e mjeteve nuk mund të ekzaminohet në mënyrë të përgjithshme por duhet të ekzaminohet në kontest specifik të secilës prej ankesave të ndryshme. Kjo është në kontest se Paneli gjithashtu do të shqyrtoj nëse ankesat nuk prodhojnë ankesa tjera për shkak të pranueshmërisë së tyre (shih në kuptim të njëjtë Vendimin e Panelit të datës 22 maj 2009 në rastin nr. 38/08, Milogoric).

Shkeljet e pohuara të neneve 6. 1 dhe 13 i ECHR-së

13. Paneli konsideron se derisa ankuesi thirret në shkelje të nenit 6. 1 dhe 13 të EHCR-së, ai në të vërtet shtron dy ankesa (shih trajtimin e aprovuar në rastin Milogoric të përmendur më lartë; krahaso ECtHR, vendimi nr. 48776/99 mbi pranueshmërinë, 30 maj 2000, Acimovic v. Kroaci; ECtHR, Vendimi nr. 48778/99 mbi pranueshmërinë, 11 korrik 2000, Kutic v. Cratia.). Në njëren anë ai anketohet për faktet se për shkak të ndalimit të procedurave në gjyqin komunal ai ka qenë në pamundësi të fitoj vendimin sipas kërkesës për dëmet në pronën e shkatërruar. Paneli konsideron se kjo ankesë mund të ngre çështjen e së drejtës së tij të qasjes në gjyq të paraparë me nenin 6. 1 të ECHR, dhe të drejtën e tij në mjet ligjor efikas sipas nenit 13 të ECHR-së lidhur me nenin 1 të Protokollit nr. 1. Në anën tjeter ai anketohet për zgjatjen e procedurave në gjyqin komunal për shkak të faktit se procedura është ngritur me 13 dhjetor 2004, dhe se kërkesa e tij nuk është shqyrtuar qysh nga atëherë. Kjo ankesë mund të ngre një çështje të së drejtës së tij ndaj një vendimi gjyqësor brenda një kohe të arsyeshme në kuptim të nenit 6.1 të ECHR-së

14. Paneli thekson se në komentet e tija, PSSP-ja nuk ka cekur ndonjë mjet ligjor specifik në disponim të ankuesit për sa i përket pengesës apo kohëzgjatjes së procedurave gjyqësore. Nga ana e tij, Paneli nuk sheh ndonjë mjet të tillë. Fakti se me 28 shtator 2008 gjyqet janë këshilluar të vazhdojnë me kërkesat e llojit të ankuesit nuk është relevante nga pikëpamja e mjeteve që huhet shterur nga ankuesi. Prandaj, paneli konklidon se ankesa nuk mund të refuzohet për mos

shterjen e mjeteve ligjore në kuadër të kuptimit të nenit 3.1 të Rregullores së UNMIK-ut 2006/12.

15. Paneli konsideron se ankesat sipas nenit 6. 1 dhe 13 të ECHR ngrenë çështje serioze të fakteve dhe ligjit, vendimi i së cilave duhet të varet nga ekzaminimi i bazueshmërisë. Paneli konkludon se kjo ankesë nuk është e pabazë në kuadër të kuptimit të nenit 3.3 të Rregullores së UNMIK-ut 2006/12.

16. Nuk është vendosur asnjë bazë trjetër për t'i shpallur këto ankesa si të papranueshme.

Shkeljet e pohuara të nenit 1 të Protokollit nr. 1

17. Ankuesi ankohet për shkeljen e të drejtave të tija në pronë (neni 1 i Protokollit nr. 1) për shkak të refuzimit të Gjyqit komunal në Pejë për të vendosur për kërkesën e tij lidhur me dëmin e shkaktuar.

18. Në vendimin e tij të datës 22 maj 2009 mbi pranueshmërinë e ankesës në rastin Milogoric nr. 38/08 paneli ka zbuluar se debatet lidhur me kërkesën e ankuesit ishin ende të pazgjidhura te gjyqi komunal se kjo ankesë ishte a parakohshme dhe se është dashur të refuzohet për shkak të mos sherjes së mjeteve ligjore në kuptim të nenit 3.1 të Rregullores së UNMIK-ut 2006/12.

19. Duke u bazuar në faktin se ankuesi ankohet se mjeti ligjor i ofruar nga gjyqi komunal deri më tash nuk ishte efikas, paneli dëshiron të shtoj se kjo pjesë e ankesës është gjithashtu e papranueshme për shkak se është jashtë kompetencave të panelit.

20. Në të vërtet paneli thekson se kërkesa e ankuesit tek gjyqi komunal është në lidhje me shkatrumin dhe plaçkitjen e pronës së tij. Sipas ankuesit, këto sulme kanë ndodhur mes muajit qershor të vitit 1999 dhe fundit të vitit 1999.

21. Paneli kujton se sipas nenit 2 të Rregullores së UNMIK-ut 2006/12 ai ka kompetenca vetëm ndaj "ankesave që kanë të bëjnë me shkeljet e pohuara të të drejtave të njeriut që kanë ndodhur para datës 23 prill 2005, apo që kanë lindur nga faktet që kanë ndodhur para kësaj date në rastet ku ato faktë lindin shkelje të vazhdueshme të të drejtave të njeriut". Shkatrimi dhe plaçkitja e pronës është akt i çastit, që nuk prodhon shkelje të vazhdueshme (shih vendimin e panelit të datës 16 korrik 2008, Lajovic, nr. 09/08, pika 7).

22. Është e vërtet se ankuesi para panelit nuk ankohet drejtëpërdrejt për aktet e përmendura por vetëm për faktin se për shkak të ndalesës së shqyrtimit të ankesës ai ka qenë në pamundësi që deri tani të merr kompenzim për dëmët e shkaktuara nga aktet e përmendura. Megjithatë, përderisa debatet e gjyqit i referohen rastit nga pikpamja e së drejtës në pronë ato nuk mund të veçohen nga aktet mbi të cilat bazohet ankesa tek gjyqi. Ose, ta thotë atë në mënyrë pozitive, siç e ka bërë Gjyqi komunal për të drejtat e njeriut për sa i përket kompetencave të tia sipas ECHR-së):

“...Kompetenca e përkohshme e gjyqit është që të vendos në lidhje me faktet themelore të ndërhyrjes së pohuar. Dështimi psues i mjeteve ligjore, që kanë pasur për qëllim rregullimin e kësaj ndërhyrjeje, nuk mund ta sjell atë në kuadër të kompetencës së përkohshme të gjyqit” (EctHR (Dhoma e madhe), Belcic v. Kroacia, vendimi i datës 8 mars 2006 nr. 59532/00, pika 77, ECHR, 2006-III).

23. Del se kjo pjesë e ankesës bie, për çdo rast, jashtë kompetencës së panelit *ratione temporis* (shih në rastin e njëjtë me këtë, EctHR, Acimovic v. Kroaci, vendimi mbi pranueshmërinë e datës 7 nëntor 2002, nr. 61237/00).

Shkeljet e pohuara të nenit 8 të ECHR-së

24. Ankuesi ankohet për shkeljen e të drejtave të tija në jetën familjare dhe shtëpi (neni 8 i EHCR-së)

25. Siçu tha më lartë, prona e ankuesit, përfshirë shtëpinë e tij në Kosovë ku ai jetoi me familjen e tij, ishte shkatërruar diku kah mesi e deri ne fund të vitit 1999. Për shkaqë më lartë të përmendura, çfarëdo ankesë që ka të bëjë me shkatrimin e shtëpisë së ankuesit bie jashtë kompetencave të panelit *ratione temporis*.

26. Prandaj, kjo ankesë është jashtë kompetencave të Panelit *ratione temporis*.

PËR KËTO ARSYE

Paneli me shumicë votash

- I DEKLARON TË PRANUESHME ANKESAT QË KA TË BËJNË ME TË DREJTËN PËR QASJE NË GJYQ DHE TË DREJTËN PËR MJET LIGJOR EFIKAS (NENI 6. 1 DHE 13 I ECHR-SË) DHE TË DREJTËN PËR NJË VENDIM GJYQSOR BRENDA NJË AFATI KOHOR TË ARSYESHËM (NENI 6.1 TË ECHR-SË);
- E DEKLARON TË PAPRANUESHME PJESËN TJETËR TË ANKESËS.

John RYAN /nënshkrimi/
Zyrtar ekzekutiv

Marek Nowicki /nënshkrimi/
Kryesues i Panelit